

Türk Dili II

4. HAFTA

CÜMLE

TÜRLERİ

Giriş

- Cümleler esas olarak yapı bakımından çeşitlilik gösterir ve yapıya bakarak sınıflandırılır. Ögelerinin dizilişine göre de cümleleri isimlendiririz. Bunun yanında cümlenin temel ögesi olan yüklemnin bildirdiği olumlu, olumsuz, soru şekillerine göre de cümleler ayrılabilir:

Giriş

- Bir cümlede yüklem ya fiil ya da isimdir. Yapı ve anlam özelliklerinden hareket edilerek cümleler:

A. Yapılarına göre: basit, birleşik cümle;

B. Anlamlarına göre: olumlu, olumsuz cümle, soru cümlesi;

C. Yüklemelerinin yerine göre: düz, devrik cümle;

D. Yüklemelerinin türüne göre: fiil ve isim cümleleri diye bölümlenir.

Giriş

- Kelimelerin, çekim ekleri ve edatlar gibi yardımcı ögelerin bir araya gelerek meydana getirdikleri anlamlı yapı, cümleyi oluşturur. Kelimeler arasında kurulan anlam ilişkisini sonuçta bir yüklem bütünler. Yüklem olmadan cümle tamamlanmış sayılmaz.
- Cümleden çıkarılacak hüküm ancak yükleme sağlanır. Demek ki cümlenin en belli başlı ögesi yüklemidir ve yüklem cümlelerin sınıflandırılmasında birinci derecede rol oynar.

Giriş

- Cümleleri türlere ayırma işlemleri çoğunlukla yüklem esas alınarak yapılır. Yüklem, çok yönlü olduğu için cümlenin yapısı, yüklemün sahip olduğu özelliklere göre sınıflandırılır.
- Yüklemün yalın ya da birleşik fiil olması, olumlu veya olumsuz olması, soru veya olumsuz soru şekillerinde bulunması, isim veya fiil olması, çatısında birtakım değişikliklerin yapılabilmesi ona çok yönlü nitelikler kazandırmıştır.

A. Yapılarına Göre Cümleler

- Cümleler, yapıları bakımından, önce basit ve birleşik cümleler olmak üzere iki gruba ayrılır. Basit ve birleşik cümleler de kendi içlerinde gruplara ayrılır.

A.1. Basit Cümle

- Bir yüklemi bulunan cümle basit cümledir. Basit cümle özne ve yükleminden oluşabileceği gibi, daha fazla ögeden de oluşabilir. Basit cümle, öznesi gizli veya saklı olduğunda tek yükleminden ibaretmiş gibi görülebilir ancak öznenin gizli olması olmadığı anlamına gelmez.

A.1. Basit Cümle

- Basit cümlelerin içerisinde, fiilimsi veya fiilimsi grupları bulunabilir. Fiilimsiler, cümle öğelerinden bazılarını almakla birlikte, kip ve kişi ifadesi taşımadıkları, çekimli fiil biçimleri olmadıkları, müstakil bir cümle oluşturmamaları; bir fikri, bir düşünceyi veya bir hükmü tam olarak ifade edemedikleri için içerisinde fiilimsi ve fiilimsi grubu bulunan cümleler, basit cümledir.

A.1. Basit Cümle

- Fiilimsi bulunan cümlelerle fiilimsi bulunmayan cümleler arasında yapı ve anlatım bakımından büyük farklar vardır. İçerisinde fiilimsi bulunan cümleler daha karmaşık bir yapıya ve daha zengin anlatım olanaklarına sahipken içerisinde fiilimsi bulunmayan cümleler, daha yalın cümlelerdir. Buna bağlı olarak basit cümle; **salt basit cümle** ve **girişik basit cümle** olmak üzere

A.1. Basit Cümle

- Bu şehrin bütün evleri senin.
- Kalbinde bir ukde ile tekrar uzun uzun yağmuru seyretti.
- Mehmet, beni bahçesinde, çınar ve dut ağaçlarının gölgesinde kabul etti.

Fiilimsiler, cümle içerisinde son derece önemli işlevlere sahiptir. Cümleye yapı ve anlam derinliği verilmesinde fiilimsilerin oldukça büyük bir önemi vardır. Fiilimsiler, dilimize Farsçadan geçen “ki”li birleşik cümlelerdeki ki’den sonra gelen cümle ile İngilizcedeki “clause”ların, “cümlecik”lerin, Türkçedeki karşılığı durumundadır.

A.1. Basit Cümle

- İster “ki”li birleşik cümlelerden sonra gelen cümleler olsun, isterse İngilizcedeki “clause”lar olsun yardımcı cümledirler ve ana cümleye bağlaçla bağlanırlar. Oysa, fiilimsiler, ne cümle oluştururlar ne de bağlaçla ana cümleye bağlanırlar. Fiilimsilerin cümle olmamaları, diğer dillerdeki karşılıklarının cümle olmadıklarını göstermeyeceği gibi fiilimsilerin başka dillerdeki karşılıklarının cümle olması da, fiilimsi gruplarının cümle olduğunu göstermez:

A.1. Basit Cümle

- Çocuklar, **uzun süren** pazarlık ve tartı işlemleri sırasında yeniden şekercilerden yana bir atılım yapıyorlar. (Girişik basit cümle)
- Kuşların civıltısı, **şantiyeden yükselen** çekiç sesleri arasında **güme gittiğinden** onlar da **birleşip koro halinde ötmeyi denediler**. (Girişik basit cümle)
- Delikanlının solgun yüzü bu kez kıpkırmızı oldu. (Salt basit cümle)
- Mehpare'nin gözlerinden birer damla yaş sessizce yanaklarına yuvarlandı. (Salt basit cümle)
- Kapı önünde vedalaştılar. (Salt basit cümle)
- Sizi evinize ben bırakayım. (Salt basit cümle)

A.2. Birleşik Cümle

- Birleşik cümlelerde birden çok yargı bulunmaktadır. Bu yargılardan biri cümlenin asıl anlatmak istediği yargıdır. Bu yüzden birleşik cümlelerde temel yargı (esas yargı) ve yan yargılarla karşılaşılır. Birleşik cümlelerde bulunan yan yargılar; temel yargıyı tamamlayan, anlam açısından destekleyen yargılardır. Temel yargı aynı zamanda “temel cümle (esas cümle)”, yan yargı da “yan cümle” terimiyle karşılanır. Türkçede yan cümleler temel cümleye farklı yollarla bağlanabilir. Yan cümlelerin yapıları birbirinden farklı olabilir.

A.2. Birleşik Cümle

- Yan cümleler, tek başına cümle değerinde olan birimlerdir. İstendiklerinde bir cümle olarak kullanılabilir. Yan cümle değerlerini sadece temel cümleyi tamamladıkları için kazanır. Yan cümleler, temel cümleye bağlanma yolları açısından çeşitlere ayrılır.

A.2. Birleşik Cümle

- **“ki’li birleşik cümleler:** Bazı birleşik cümlelerde yan cümle temel cümleye ki bağlacıyla bağlanır. Bu yapıdaki cümlelerde temel cümle başta bulunur. Bu durum, yukarıda da sözü edilen Türkçede temel cümle sonda bulunur kuralına aykırıdır.
- “ki”li birleşik cümle Türkçede yaklaşık bin yıldır kullanılan bir cümle tipidir. Türkçeye Farsçadan geçen bu cümle tipinin ilk basit örneklerini Sanskritçenin etkisiyle Uygurca Dönemi’nde görürüz. “Ki”li birleşik cümleler; kullanım sıklığı, kullanım çeşitliliği bakımından diğer cümlelerden ayırdır.

A.2. Birleşik Cümle

- Ben eminim **ki** o adamların hepsi de aslında sizin ve benim gibi insanlardı.
- O kadar dalgındı **ki** yanından geçen Solmaz'ı fark edemedi.
- Yıllar var **ki** serçeleri unutmuşum.
- Öyle çok çalıştı **ki**.... (Sonunda hastalanacak, mutlaka başarır vb.)
- Kime sorsam ki? Niye böyle dedin ki? gibi cümlelerde ise “ki” bağlacı Eski Türkçeden başka bir biçimden gelen ve işlevi farklı olan bir biçimdir.

A.2. Birleşik Cümle

- **Şartlı birleşik cümleler:** Temel cümleye -sA şart ekiyle bağlanan yan cümleyle temel cümlenin oluşturduğu cümlelerdir. Şartlı yan cümle, temel cümlede ifade edilen yargıyı şart yoluyla tamamlar. Bu cümleler, temel cümleden önce yazılır ve Türkçenin “Esas yargı sonda bulunur.” kuralına uygun birleşik cümleler oluşturur. Aşağıdaki cümlelerde koyu yazılan kısımlar birleşik cümlelerin temel cümlesini göstermektedir:

A.2. Birleşik Cümle

- Bana hakikaten bir şey yapacak olursa **polise sizin adınızı verebilir miyim?**
- Şimdi baban seni evden kovarsa **ne yapacaksın?**
- Sana da dayak atacak olurlarsa **dayanamazsın.**
- İsterseniz **iyi arkadaş olabiliriz.**
- Bir daha görürsem **böyle münasebetsizlik yaptığını babana haber veririm.**
- Böyle konuşursak **kendini haklı görecektir.**

A.2. Birleşik Cümle

- **Sıralı birleşik cümleler:** Tek başlarına bir yargı bildirebildikleri ve tek başlarına kullanılabilecekleri hâlde anlam ilgisiyle birbirlerine bağımlı olarak kullanılan bazen de ortak öğelere sahip olabilen cümlelere sıralı cümleler denir. Bu cümleler arasındaki ilgi, temel cümle yan cümle ilgisi gibi değildir. Sıralı cümleyi oluşturan her bir cümle bağımsız cümle değerindedir ve bu cümleler virgül ya da noktalı virgül ile birleştirilir.
- Öğelerinin ortak olup olmadıklarına göre bağımlı ve bağımsız sıralı cümleler olarak ayrılır.

A.2. Birleşik Cümle

- **Bağımlı sıralı cümleler:** Hem anlam hem de ögeleri bakımından birbirine bağlı olan sıralı cümlelerdir. Aşağıdaki cümleler, özneleri açısından ortak olan sıralı cümlelerdir.

Sabahat bir gün babasının çalıştığı bankaya gitti, hademeye müdürün kızı olduğunu bildirdi.

Bir hafta sonu kuzenleriyle birlikte Çanakkale civarında kamp kurmuşlar; gayet de rahat etmişlerdi.

Yine beni dinlemeyecek, kendi arzunuz istikametinde karar vereceksiniz.

A.2. Birleşik Cümle

- **Bağımsız sıralı cümleler:** Bu sıralı cümleler, sadece anlam açısından birbirine bağlı olan cümlelerdir. Cümleler arasında öğeleri açısından ortaklık bulunmamaktadır.

Kapıda adınızı söyleyin, sizi hemen toplantı odasına götürecekler.

Valinin etrafı ekabirlerle doluydu, hiç yanına gitmediler.

O haftanın sonuna doğru telefonu çaldı, valinin sekreteri, vali tarafından çok acele beklendiğini haber verdi.

Omuzlarım ağrıyordu, bacaklarım uyuşmuştu.

A.2. Birleşik Cümle

- **Bağlı birleşik cümleler:** Bağlı birleşik cümle, iki cümlenin birbirlerine bağlaçla bağlanmasıyla oluşur. Birbirlerine bağlanan cümleler basit cümleler olabilecekleri gibi, birleşik cümleler de olabilir. Kullanılan bağlaçlar “ama, ancak, fakat, çünkü, lakin, oysa, oysaki, ve, veya, yalnız, yahut, hem... hem de, demek ki, de (da)... de (da)... , ne... ne vd.” olabilir.

Nasıl oluyor **da** yüreğinin iyiliğini anlamıyordu bu kedi.

Çocuklar, kendilerine gizli bir elin yardımını anlıyor, **ancak** hakikati bulamıyorlar.

Çok otlakçı gördüm **ama** böylesine hiç rast gelmedimdi.

A.2. Birleşik Cümle

- ***İç içe birleşik cümleler:*** Bir cümlenin diğer bir cümlenin ögesi ya da ögesinin bir parçası olmasıyla oluşan cümledir.

Bazıları da yan gözle: **“Eh, Molla! Bakalım sen daha kaç gün İstanbul’dasın.” der gibi bakıyordu.** (Nasıl bakıyordu?)

Keşke uyarıları ciddiye alsaydık, demişti.
(Ne demişti?)

B. Anlamlarına Göre Cümleler

- Cümleler, yüklemnin belirttiği yargının gerçekleşip gerçekleşmediğini bildiren ya da soran cümleler olmak üzere de üç gruba ayrılır.

B.1. Olumlu Cümle

- Bu cümleler, yüklemın anlattığı işın yapıldığını gösterir. Bu cümleler isim ve fiil cümlesi olabilir:

Sen de vatana akıllı, çalışkan çocuklar yetiştirirsin.

Birkaç kere oğlanın kaçamak bakışlarını yakalamıştı.

Annesinin öngördüğü gibi bütün kurtlarını dökmüştü.

Önünde uzanan bataklığa baktı.

B.2. Olumsuz Cümle

- Bu tür cümleler ise yüklemın anlattığı işın yapılmadığını gösteren cümlelerdir. Fiil cümlelerinde olumsuzluk **-mA** ekiyle, isim cümlelerinde ise **değil** kelimesiyle gerçekleştirilir. Var kelimesi isim cümlesinin yüklemi olduğunda olumsuz biçimi, **yok** kelimesiyle de gerçekleştirilebilir:

Sen hiç uğraş**ma**.

Ama gel**mi**yorlar işte!

Benim büyükannesinin evine gitmemi istem**edi**.

Dersleriyle pek arası **yok**.

Bu mümkün **değildi**.

NOT

- Türkçede bazı durumlarda cümleler biçimce olumlu, anlamca olumsuz ya da biçimce olumsuz olduğu halde anlamca olumlu olarak karşımıza çıkabilir:

Gidince **ne** aradı **ne** sordu. (Aramadı, sormadı.)

Artık sana borç verir miyim? (Vermem.)

Çiçek hiç sevil**mez** mi? (Sevilir.)

O araba sürmesini bil**miyor** **değil**.
(Biliyor.)

B.3. Soru Cümleleri

- Yüklemin bildirdiği işin yapıp yapılmadığını ya da cümle ögelerinden herhangi biriyle ilgili bir durumu öğrenmek için kurulan cümlelerdir. Türkçede soru eki “-mI, -mU” olarak biçimbirimi kullanılır. Fakat soru ekinin yanında dilimizde var olan soru zamirleri, soru sıfatları ve soru zarflarıyla da soru cümlesi kurulabilir. Yüklemini olumsuz biçimde olan bir cümleye soru eki ya da soru

B.3. Soru Cümleleri

- Askerlik yaptın **mi**?
- Bize uğradın **mi**?
- **Kaç** yaşındasın Mustafa?
- Siz buraya **ne zaman** geldiniz?
- Ötekiler **nerede**?
- Sitare Hanım, **hangi** şarkıları söylersiniz?

B.3. Soru Cümleleri

- Bilgi edinmek amacıyla sorulmayan, cevap beklenmeyen, hayret, şaşma, öfke, kızgınlık, bilineni onaylatma gibi çeşitli anlam özellikleri taşıyan sorular sözde sorudur:

*Ne hoş kokuyor **değil mi**, şu çiçekler? / Uçmuştur kokusu koparmak istersen.*

Tenha çöllerde Türklerin harbini görmeyenler Türklerin kahraman olduğunu **nasıl** anlayabilir?

C. Yüklemlerinin Yerine Göre Cümleler

- Cümleler, yüklemlerin cümle içerisindeki yerine göre, düz cümle ve devrik cümle olmak üzere iki gruba ayrılır. Düz cümlenin yüklemi, sonda; devrik cümlenin yüklemi ise cümle ortasında veya cümle başında bulunur. Aslında Türkçenin söz diziminde, olağan, genel ve yaygın kullanımlarda, özne başta, yüklem sonda, tamlayıcılar da ortada bulunur.

C. Yüklemlerinin Yerine Göre Cümleler

- Cümlede sadece yüklem değil, diğer cümle ögeleri de yerlerini değiştirebilir ancak bunlar içerisinde yapısal olarak en etkili olanı, yüklemın sonda bulunmamasıdır. Cümle ögelerinin cümle içerisinde yer değiştirmelerindeki temel ölçü, yüklem için sonda bulunmamak, diğer ögeler için ise yükleme yakınlık veya uzaklık derecesidir.

32 Hangi cümle ögesi olursa olsun, ögelerinin

C.1. Düz Cümle

- Yüklemi sonda bulunan cümle düz cümledir. Bu durum, isim cümleleri için de fiil cümleleri için de geçerlidir. Düz cümleye kurallı cümle de denebilir; ancak, düz cümleye kurallı demek, devrik cümlenin kuralsız olduğu anlamına gelmez:

Fâni ömür biter, bir uzun sonbahar olur.

Yaprak, çiçek ve kuş dağılır, târümâr olur.

Dokumahanenin şakırtılı havası içine girince başım
döndü.

Burada sanki her şey dörtnala koşuyordu.

C.2. Devrik Cümle

- Yüklemi sonda olmayan cümle, devrik cümledir. Devrik cümlelerin yüklemi ortada veya başta bulunur. Devrik cümlelerde yüklemden sonra, cümle öğelerinden herhangi biri gelebilir. Ayrıca, cümle öğelerinden birinin bir parçası da yüklemden sonra gelebilir. Devrik cümle, Türkçenin her döneminde kullanılmıştır ancak devrik cümlenin kullanım sıklığı, kullanılış yerine

C.2. Devrik Cümle

- Devrik cümle, yazı diline göre konuşma dilinde, konuşma diline göre ise şiir dilinde daha sık kullanılır. Devrik cümlelerin en sık kullanıldığı alan, şiir dilidir. Konuşma dilinde de heyecanın arttığı durumlarda, devrik yapıların arttığı görülür. Ayrıca, devrik cümlelerin kullanım sıklığı, yazı türüne, kişinin üslubuna, döneme ve dilin kullanıldığı alana göre de farklılıklar gösterebilir.

C.2. Devrik Cümle

Ruhunuzu günlük hayatın tozlarından temizler müzik.
Bir kimsenin iki anadili olduğunu sanması, benim denediğime göre, kendi kendisini aldatmasından başka bir şey değilmiş gibi geliyor bana.

Üç yıl oluyor; bir arkadaşım, başlığıyla, konusuyla beni pek yakından ilgilendiren, okunması beni pek keyiflendireceğe benzeyen bir kitap yollamıştı bana.

Kuşlar bile güzeldir birbirinden.

NOT

- Yüklemi düşürülen cümle **eksiltili cümle**dir. Bir cümlenin var olması için, yüklem bulunması yeterli ve şart olduğundan yüklemi bulunmayan cümle eksiltili cümledir. Okuyucu veya dinleyici eksiltilen, kullanılmayan yüklem ne olduğunu cümlenin bağlamına göre bilebilir, tahmin edebilir veya edemez. Bilinmeyen yüklem yerine okuyucu, dinleyici uygun bir yüklem koyar:

-Sen dün nereden denize girdin?

-Kayıktan. [girdim.]

-Kim vardı yanında?

-Amcamın kızı Yonca. [vardı.]

-Başka? [kim vardı?]

D. Yüklemlerinin Türüne Göre Cümleler

- Cümlenin ifade ettiği yargıyı barındıran; zaman, kişi ve kip kavramlarını da taşıyan, cümlenin en önemli ögesi olan yüklem, Türkçe cümlelerde fiil ya da isim olabilir.

D.1. İsim Cümlesi

- Yüklemi isim ya da isim soylu sözcükten oluşan cümlelerdir. Yüklemenin isim unsuru, isim veya isim soylu bir sözcük; fiil unsuru ise, ek-fiilin dört çekiminden biri olabilir. İsim cümlelerinde, özellikle geniş zamanın üçüncü teklik kişilerinde, +Dİr / +DUR eki düşürülebilir.

D.1. İsim Cümlesi

Oda kapkaranlıktı.

Devlet işlerinde devamlılık vardır.

Bugün olağanüstü bir gün.[-dür]

Beyoğlu'nda dün işi varmış.

D.2. Fiil Cümlesi

- Fiil cümlelerinin yüklemeleri, çekimli bir fiilden veya çekimli bir birleşik fiilden oluşur. Yüklemi oluşturan fiil olumlu veya olumsuz olabilir.

Muhittin gülümsedi.

Reşat Bey'in sargıları çıkarılmıştı.

Belki bu akşamı bir arkadaşının evinde geçirir,
yarın kendine yeni bir ev arardı.

Öğrenciler okul gezisine gittiler.

Cümle Çözümlmeleri

Örnek 1: “Vakit vakit, ince bir yağmur serpeliyordu.”

Bu cümle,

- Yapısına göre basit cümledir.
- Yüklemın türüne göre fiil cümlesidir.
- Yüklemın yerine göre düz cümledir.
- Anlamına göre olumludur.

Cümle Çözümlmeleri

Örnek 2: “Güneş yoktu.”

Bu cümle,

- Yapısına göre basit cümledir.
- Yüklemın türüne göre isim cümlesidir.
- Yüklemın yerine göre düz cümledir.
- Anlamına göre olumsuzdur.

Cümle Çözümlemeleri

Örnek 3: “Gönlümü yayla yaptım Bingöl çobanlarına.”

Bu cümle,

- Yapısına göre basit cümledir.
- Yüklem türüne göre fiil cümlesidir.
- Yüklem yerine göre devriktir.
- Anlamına göre olumludur.

Cümle Çözümlemeleri

Örnek 4: “Köye döndüğü zaman, Recep’i o nasıl beklemişse onu da öyle bekliyorlardı.”

Bu cümle,

- Yapısına göre şartlı birleşik cümledir.
- Yüklem türüne göre fiil cümlesidir.
- Yüklem yerine göre kurallı cümledir.
- Anlamına göre olumludur.

Cümle Çözümlmeleri

Örnek 5: “Bir de istiyorum ki bütün bebekler sağlıklı olsun.”

Bu cümle,

- Yapısına göre ki’li birleşik cümledir.
- Yüklemın türüne göre fiil cümlesidir.
- Yüklemın yerine göre kurallı cümledir.
- Anlamına göre olumludur.

Cümle Çözümlmeleri

Örnek 6: “Sabahat bir gün babasının çalıştığı bankaya gitti, hademeye müdürün kızı olduğunu söyledi.”

Bu cümle,

- Yapısına göre sıralı birleşik cümledir.
- Yüklemın türüne göre fiil cümlesidir.
- Yüklemın yerine göre kurallı cümledir.
- Anlamına göre olumludur.

Örnek Sorular

- **S.1.** Dün gece damdaki kiremitlerden biri gürültüyle düştü.

Bu cümlelerin olumsuz, soru ve devrik biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dün gece damdaki kiremitlerden biri gürültüyle düştü değil mi?
- B) Damdaki kiremitlerden hiçbiri dün gece, gürültüyle yere düşmedi mi?
- C) Dün gece gürültüyle düşmedi mi damdaki kiremitlerden biri?
- D) Gürültüyle damdaki kiremitlerden biri dün gece düştü mü?
- E) Düştü mü damdaki kiremitlerden biri dün gece gürültüyle?

Örnek Sorular

○ **S.2. Aşağıdaki cümle türlerinden hangisi, karşısında verilen örnek cümle ile uyuşmamaktadır?**

A) İsim cümlesi - Bu kütüphaneden herkes yararlanır.

B) Basit cümle - Bir anda hüznle doldu kalbimin içi.

C) Fiil cümlesi - Yeni doğan bebek ailenin neşe kaynağı olmuştu.

D) Sıralı cümle - Yine beni dinlemeyecek, kafana göre hareket edeceksin.

E) Birleşik cümle - Akşama bize gelin de çay içelim.

Örnek Sorular

- **S.3.** “Tami Hoag'ın ‘Kuryeyi Öldür’ adlı polisiye romanı aslında Hollywood için düşünülmüş bir dedektiflik hikâyesidir.” **cümlesinin özellikleri aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?**

- A) Olumlu, kurallı, isim, birleşik
- B) Olumsuz, devrik, isim, basit
- C) Olumlu, kurallı, isim, girişik basit
- D) Olumsuz, devrik, isim, birleşik
- E) Olumlu, kurallı, fiil, basit

Örnek Sorular

○ **S.4. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisinin kökü, tür bakımından ötekilerden farklıdır?**

A) Bu konuda, beğeni farkı oldukça önemlidir.

B) Kira sözleşmesi üç ay sonra yenilenecek.

C) Yıllarca İstanbul'da yapı ustası olarak çalıştı.

D) Eğitimimizde başarı oranı oldukça düşük.

E) Ortadaki masada çizgili bir örtü vardı.

Cevap Anahtarı

1. C
2. A
3. C
4. B

Kaynakça

ÇOTUKSÖKEN, Yusuf (2014), *Uygulamalı Türk Dili*, Papatya, İstanbul.

DEMİR, Nurettin; YILMAZ, Emine (2010), *Türk Dili El Kitabı*, Grafiker, Ankara.

ERGİN, Muharrem (1993), *Türk Dil Bilgisi*, Bayrak, İstanbul.

KARAHAN, Leyla (1999), *Türkçede Söz Dizimi*, Akçağ, Ankara.

KORKMAZ, Zeynep ve diğerleri (2014), *Türk Dili ve Kompozisyon*, Ekin, Bursa.

ÖZMEN, Mehmet (2013), *Türkçenin Sözdizimi*, Karahan, Adana.

PARLATIR, İsmail; ŞAHİN, Hatice (2011), *Türk Dili*, Ekin, Bursa.

Türkçe Sözlük (2011), Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.